

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Ryby a soudkyň
Mgr. Ivety Postulkové a JUDr. Ludmily Sandnerové ve věci

žalobce: **V. M.**, narozený den XXX
bytem XXX
zastoupený Mgr. Tomášem Hasmanem, advokátem
sídlem Perneroва 691/42, 186 00 Praha 8

proti
žalovanému: **Národní bezpečnostní úřad**
sídlem Na Popelce 2/16, 150 06 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí ředitele Národního bezpečnostního úřadu dne 18. 10. 2017 č. j.
186/2017-NBÚ/07-OP,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze (dále též „*městský soud*“) se žalobce domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí ředitele Národního bezpečnostního úřadu (dále jen „*ředitel Úřadu*“), jímž bylo žalobci potvrzeno rozhodnutí Národního bezpečnostního úřadu (dále jen „*Úřad*“ či „*žalovaný*“), o zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby pro stupeň utajení „*Tajné*“ č. NBÚ-081681 ze dne 3. 7. 2017 č. j. 61989/2017-NBÚ/P. Tímto rozhodnutím pro existenci bezpečnostního rizika podle § 14 odst. 3 písm. e) zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*Zákon*“), žalobce přestal splňovat podmínku bezpečnostní spolehlivosti podle § 12 odst. 1 písm. d) Zákona.
2. Proti oběma rozhodnutím žalobce brojí podanou žalobou.

3. V žalobě žalobce namítá porušení práva na spravedlivý proces, resp. porušení čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, jelikož se před vydáním rozhodnutí Úřadu nemohl seznámit a vyjádřit k důkazům. Úřad i ředitel Úřadu měli žalobce vhodnou formou v rozhodnutích seznámit s relevantním obsahem utajovaných podkladů, a nikoli je toliko pojmenovat. K tomuto odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 6. 2007 č. j. 6 Azs 142/2006-58. Kontakty s dotyčnou osobou (kterou v žalobě jmenuje), která měla vyvíjet činnost proti zájmům České republiky (dále též „závadová osoba“), nepředstavují pro žalobce bezpečnostní riziko podle § 14 odst. 3 písm. e) Zákona. Nesouhlasí proto s Úřadem, který neuvedl ke konkrétní činnosti závadové osoby bližší informace s odkazem na § 122 odst. 3 Zákona s odůvodněním, že by tím závažným způsobem ohrozil zájem zpravodajské služby a České republiky na ochraně zjištěných informací. Utajované podklady kromě toho byly získány v bezpečnostních řízeních jiných osob vedených podle Zákona, nikoli v bezpečnostním řízení zahájeném na žádost žalobce. Podle žalobce soud musí podle § 133 Zákona posoudit, zda se žalobce v řízení před soudem může s utajovanými podklady seznámit, a navrhuje, aby soud provedl dokazování utajovanými podklady a hodnotil je podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2011 sp. zn. 7 As 31/2011. Tento požadavek označil za jediný žalobní bod.
4. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě ze dne 16. 2. 2018 navrhuje žalobu jako nedůvodnou zamítnout. Postup Úřadu předcházející rozhodnutí, včetně způsobu, jakým si Úřad opatřil podkladové materiály, považuje souladným se zákonem. Úřad si pro své rozhodnutí opatřil dostatek podkladových materiálů a zjištěné skutečnosti vyhodnotil správně, když zrušil platnost žalobcova osvědčení. Žalobce nesplňoval podmínku bezpečnostní spolehlivosti podle § 12 odst. 1 písm. d) Zákona pro existenci bezpečnostního rizika podle § 14 odst. 3 písm. e) Zákona. Ředitel Úřadu se ztotožnil s rozhodnutím Úřadu, že žalobce nesplňuje podmínky pro vydání osvědčení, a rozklad v souladu s § 131 odst. 4 zákona jako nedůvodný zamítl. Účastník řízení (žalobce) a jeho zástupce před vydáním rozhodnutí mají právo nahlížet do bezpečnostního svazku a činit si z něj výpisy (§ 89 odst. 7 Zákona), s výjimkou obsahu utajované informace (§ 124 Zákona). Při bezpečnostním řízení před Úřadem je seznámení se s utajovanou informací vyloučeno (§ 89 odst. 7, § 105 odst. 7 a § 122 odst. 3 Zákona). V řízení před soudem ve správním soudnictví je způsob nakládání s utajovanou informací upraven v § 45 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Podle § 133 odst. 2 a 3 Zákona se dokazování v soudním řízení provádí tak, aby byla šetřena povinnost zachovávat mlčenlivost o utajovaných informacích obsažených ve výsledcích šetření či v údajích z evidencí zpravodajských služeb nebo policie. K těmto okolnostem lze provést důkaz výsledkem, byl-li ten, kdo povinnost mlčenlivosti má, této povinnosti příslušným orgánem zproštěn; zprostit mlčenlivosti nelze v případě, kdy by mohlo dojít k ohrožení či vážnému narušení činnosti zpravodajských služeb nebo policie. V dané věci Úřad označil okolnosti, ve vztahu k nimž nelze zprostit mlčenlivosti. Nejvyšší správní soud opakovaně dovodil, že v takovém případě správní soud supluje aktivitu účastníka řízení a přezkoumá relevanci utajovaných informací ze všech hledisek, která se vzhledem k povaze věci jeví být důležitými. Tím je garantováno právo žalobce na spravedlivý proces podle čl. 36 a násl. Listiny základních práv a svobod. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 1. 3. 2016 č. j. 4 As 1/2015-40 dospěl k závěru, že lze provést důkaz utajenou částí spisu před soudem; pokud takový důkaz soud neprovede, musí vysvětlit, proč ze zákonných důvodů takový důkaz provést nelze a proč k němu nebude mít žalobce přístup, a dále odkazuje na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva. Žalovaný u původců

utajovaných dokumentů ověřil aktuální informační hodnotu pro nezbytnou míru ochrany pro řízení před soudem, aby nedošlo k ohrožení či vážnému narušení činnosti zpravodajských služeb nebo policie a označil utajované dokumenty podle § 133 odst. 3 Zákona. Soudu pak předložil utajovanou část bezpečnostního svazku s utajovanými informacemi ve stupni utajení „Vybrazené“ pod č. N032544/UI a s utajovanými informacemi stupně utajení „Vybrazené“ a „Důvěrné“ pod č. N032544/UI-133. Bezpečnostní svazky obsahují informace, ve vztahu k nimž podle jejich původce nelze ve smyslu § 133 odst. 3 Zákona zprostit mlčenlivosti, neboť by mohla být ohrožena či vážně narušena činnost zpravodajských služeb nebo policie. Předmětné dokumenty byly zpracovány z dlouhodobě získávaných informací z uzavřeného prostředí s omezeným okruhem subjektů. Z takového prostředí byly získávány informace v mezích a způsoby stanovenými zákonnými specifickými zpravodajskými prostředky od osob jednajících ve prospěch zpravodajské služby. Činnost zpravodajských služeb stanoví povinnost zabezpečit zpravodajské službě ochranu zpravodajských prostředků před vyzrazením, zneužitím, poškozením, zničením, ztrátou a odcizením, neboť je třeba ochránit osobu jednající ve prospěch zpravodajské služby před vyzrazením a způsobením újmy na cti, životě, zdraví nebo majetku, která by jí mohla vzniknout v souvislosti s poskytováním těchto služeb, pokud by nepožívala ochrany. Podle žalovaného utajované informace jsou dostatečně konkrétní, je z nich patrné, jakým způsobem byly získány a o jaká (a jak věrohodná) konkrétní skutková zjištění se opírají, a jsou podle ustálené judikatury (např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2012 sp. zn. 7 As 117/2012) přípustným podkladem pro rozhodnutí. Dostatečně určité a srozumitelně popisují činnosti a aktivity závadové osoby, proto žalobce nesplňuje podmínku bezpečnostní spolehlivosti podle ustanovení § 12 odst. 1 písm. d) Zákona, jelikož u něho existuje bezpečnostní riziko podle § 14 odst. 3 písm. e) Zákona, tedy styk se závadovou osobou, která vyvíjí nebo vyvíjela činnost proti zájmům České republiky.

5. Městský soud v Praze v předmětném případě přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení před správním orgánem z hlediska žalobních námitek uplatněných v podané žalobě. Při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Přitom dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
6. Při jednání před soudem konaném dne 21. 5. 2021, kterého se účastnili oba zástupci stran, setrvali zástupce žalobce na žalobní argumentaci a zástupkyně žalovaného na písemném vyjádření k žalobě. Soud zamítl pro nadbytečnost důkazní návrh žalobce; provádění dalšího dokazování považoval soud za nadbytečné, neboť o žalobě bylo možné rozhodnout na základě listin tvořících obsah správního spisu, s nimiž se soud podrobně seznámil.
7. Z neutajované části bezpečnostního svazku vedeného na osobu žalobce městský soud ověřil následující pro projednávanou věc podstatné skutečnosti:
8. Dne 19. 7. 2010 Úřad vydal žalobci Osvědčení fyzické osoby č. NBÚ-081681 pro stupeň utajení *TAJNÉ* s platností od 19. 7. 2010 do 18. 7. 2017. V souvislosti s vydáním tohoto osvědčení dne 19. 7. 2010 Úřad poučil žalobce na povinnost řídit se Zákonem, jeho prováděcími předpisy s povinností neprodleně písemně oznamovat Úřadu změny zákonem stanovených údajů uvedených v žádosti žalobce, dotazníku a přiložených dokladech. Toto osvědčení bylo žalobci doručeno do vlastních rukou dne 5. 8. 2010. Dne 9. 8. 2010 žalobce podepsal u Ministerstva obrany, tehdejšího zaměstnavatele, poučení o seznámení s právy a povinnostmi v oblasti ochrany utajovaných informací, o seznámení se Zákonem a s obsahem prováděcích předpisů.

9. Dne 1. 4. 2011 Ministerstvo obrany oznámilo Úřadu, že žalobce ukončil služební poměr, přestává být tudíž osobou odpovědnou podle § 2 Zákona.
10. Dne 6. 4. 2011 bylo doručeno Úřadu podání žalobce ze dne 28. 3. 2011, jímž ohlásil Úřadu, že ke dni 28. 2. 2011 ukončil pracovní poměr u Ministerstva obrany (do dne 3. 12. 2010 byl ředitelem odboru programů pozemních sil, logistiky a cílově orientovaného rozpočtování sekce vyzbrojování Ministerstva obrany), a že od 1. 3. 2011 uzavřel pracovní smlouvu se zaměstnavatelem EXCALIBUR ARMY spol. s r.o., IČO 64573877, se sídlem Kodaňská 521/57, Praha 10, na funkci projektový manažer servisu a logistiky.
11. Dne 21. 7. 2015 bylo Úřadu doručeno podání žalobce ze dne 13. 7. 2015, jímž ohlásil Úřadu, že od 10. 4. 2015 se stal „*jediným členem představenstva nově založené společnosti DEFENCE VEHICLE a.s.*“, IČO 24152269, se sídlem Kodaňská 521/57, Praha 10, podle výpisu z obchodního rejstříku jmenované společnosti je jejím jediným akcionářem společnost EXCALIBUR INDUSTRY a.s., IČO 28822692, se sídlem Kodaňská 521/57, Praha 10.
12. Ze šetření žalovaného ze dne 10. 11. 2015 z veřejně dostupných evidencí vyplývá, že žalobce je členem statutárního orgánu subjektu TATRA DEFENCE VEHICLE a.s., IČO 24152269, vzniklé ode dne 31. 8. 2011. Podle úplného výpisu z obchodního rejstříku společnosti TATRA DEFENCE VEHICLE a.s., IČO 24152269, se se sídlem Kodaňská 521/57, Praha 10, vznikla jmenovaná společnost dne 31. 8. 2011 a původně se jmenovala Czechoslovak export a.s., poté ode dne 29. 1. 2014 se přejmenovala na BRAKE Production a.s., poté ode dne 1. 12. 2014 se přejmenovala na CZECHOSLOVAK EXPORT a.s., poté ode dne 28. 4. 2015 se přejmenovala na DEFENCE VEHICLE a.s. a od 17. 9. 2015 se přejmenovala na TATRA DEFENCE VEHICLE a.s.; jejím předmětem podnikání je mimo jiné podnikání v oblasti s nebezpečnými odpady; nákup a prodej výbušnin; nákup a prodej, půjčování, vývoj, výroba, opravy, úpravy, uschovávání, skladování, přeprava, znehodnocování a ničení bezpečnostního materiálu; vývoj, výroba, opravy, úpravy, přeprava, nákup, prodej, půjčování, uschovávání, znehodnocování a ničení zbraní a střeliva; provádění zahraničního obchodu s vojenským materiálem v rozsahu povolení vydaného podle zákona č. 38/1994 Sb. v platném znění. Jediným členem představenstva jmenované společnosti se ode dne 10. 4. 2015 stal žalobce. Jediným akcionářem jmenované společnosti byla ode dne 31. 8. 2011 do 4. 3. 2015 společnost EXCALIBUR ARMY CZ a.s., IČO 25975072, se sídlem Kodaňská 521/57, Praha 10, a poté společnost EXCALIBUR INDUSTRY a.s., IČO 28822692, se sídlem Tovární 1553, 535 01, Přelouč, ode dne 28. 4. 2015 se sídlem Kodaňská 521/57, Praha 10. Podle výpisu z obchodního rejstříku společnosti EXCALIBUR INDUSTRY a.s., IČO 28822692, se sídlem Kodaňská 521/57, Praha 10, je jejím jediným akcionářem společnost EXCALIBUR GROUP a.s., IČO 03472302, se sídlem Kodaňská 521/57, Praha 10. Podle výpisu z obchodního rejstříku společnosti EXCALIBUR GROUP a.s., IČO 03472302, se sídlem Kodaňská 521/57, Praha 10, je jejím jediným akcionářem společnost Excalibur Group B. V., se sídlem Amsterdam, Nizozemské království.
13. Dne 17. 2. 2016 bylo Úřadu doručeno podání žalobce ze dne 12. 2. 2016, jímž ohlásil Úřadu, že jeho zaměstnavatel společnost EXCALIBUR SERVIS a.s., se sídlem Kodaňská 521/57, Praha 10, se dne 15. 12. 2015 přejmenoval na CSGM a.s.; současně sdělil, že byl jmenován členem představenstva společnosti CZECHOSLOVAK EXPORT a.s. Z výpisu z obchodního rejstříku společnosti CSGM a.s., IČO 01384694 vyplývá, že jmenovaná společnost se dříve jmenovala DEVELOG a.s., poté EXCALIBUR GROUP a.s., poté EXCALIBUR SERVIS a.s., a poté CSGM a.s. Z výpisu z obchodního rejstříku společnosti

CZECHOSLOVAK EXPORT a.s., IČO 27528171, se sídlem č.p. 101, 533 32 Čepí, vyplývá, že žalobce se ode dne 31. 10. 2015 stal členem představenstva, jediným akcionářem jmenované společnosti je společnost EXCALIBUR INDUSTRY a.s., IČO 28822692, se sídlem Kodaňská 521/57, Praha 10.

14. Dne 24. 3. 2016 Úřad oznámil žalobci zahájení podle § 101 Zákona bezpečnostního řízení o zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby č. NBÚ-081681 pro důvodnou pochybnost, že žalobce jako držitel osvědčení nadále nesplňuje podmínky pro vydání osvědčení podle § 12 Zákona. Úřad uvedl, že v bezpečnostním řízení o zrušení platnosti osvědčení postupuje podle § 89 odst. 1 Zákona tak, aby byl úplně a přesně zjištěn stav věci v rozsahu, který je nezbytný pro rozhodnutí, pro které vyhodnocuje i podklady, které shromáždil podle § 110 odst. 1 zákona. Sdělil žalobci, že jako účastník řízení má právo nahlížet do bezpečnostního svazku, popř. i jeho zástupce, s výjimkou části, která obsahuje utajovanou informaci podle § 89 odst. 7 Zákona.
15. Dne 28. 4. 2016 se žalobce seznámil s neutajovanou částí bezpečnostního svazku, což podpisem stvrdil.
16. Dne 28. 4. 2016 bylo Úřadu doručeno podání žalobce ze dne 26. 4. 2016, jímž ohlásil Úřadu, že dne 15. 2. 2016 byl jmenován členem představenstva společnosti EXCALIBUR USA a.s. Z výpisu z obchodního rejstříku společnosti EXCALIBUR USA a.s., IČO 04407571, se sídlem Na poříčí 1071/17, Praha 1, vyplývá, že žalobce ode dne 15. 2. 2016 se stal jediným členem představenstva jmenované společnosti, jediným akcionářem jmenované společnosti je společnost CZECHOSLOVAK GROUP a.s., a předmětem podnikání je mimo jiné nákup a prodej, půjčování, vývoj, výroba, opravy, úpravy, uschovávání, skladování, přeprava, znehodnocování a ničení bezpečnostního materiálu; nákup a prodej výbušnin; vývoj, výroba, opravy, úpravy, přeprava, nákup, prodej, půjčování, uschovávání, znehodnocování a ničení zbraní a výroba, opravy, úpravy, přeprava, nákup, prodej, půjčování, uschovávání, znehodnocování a ničení střeliva. Z výpisu z obchodního rejstříku CZECHOSLOVAK GROUP a.s., IČO 03472302, se sídlem Sokolovská 675, Praha 8, vyplývá, že jejím jediným akcionářem je společnost Czechoslovak Group B. V, se sídlem Amsterdam, Nizozemské království, a dále je zde poznámka, že na základě fúze došlo ke sloučení společnosti EXCALIBUR INDUSTRY a.s. a EXCALIBUR GROUP a.s., IČO 03472302.
17. Dne 1. 6. 2016 v protokolu o pohovoru žalobce uvedl, že společnost TATRA DEFENCE VEHICLE a.s., jejímž je členem představenstva, podala žádost o osvědčení podnikatele pro stupeň utajení Důvěrné, předpokládá proto, že bude přicházet do styku s utajovanými informacemi. K předchozímu zaměstnání na Ministerstvu obrany uvedl, že realizoval projekty a akce k pořízení nových druhů materiálů, výzbroje, techniky pro Armádu ČR v návaznosti na vedení programové dokumentace a financování jednotlivých projektů a akcí. Zde získal dostatek technických znalostí, aby je mohl dále rozvíjet a používat u zaměstnavatele. Bývalý ředitel sekce vyzbrojování Ministerstva obrany je také zaměstnán u společnosti CSGM a.s. jako správní ředitel úseku strategií a rozvoje, a je nadřízeným žalobce, který pracuje jako ředitel pro strategii a rozvoj, Nadřízený žalobce je podřízený generálnímu řediteli. S nadřízeným je žalobce v každodenním telefonickém pracovním kontaktu a 1x týdně v osobním kontaktu. V únoru 2011 byl žalobce osloven závadovou osobou, o níž se dozvěděl, že vykupovala vojenský materiál zejména od Armády ČR. Po osobní schůzce žalobce nabídku práce přijal. Vztah spolu mají pracovní, uznává ji, ona žalobce považuje za odborníka v oboru. V roce 2011 poté, co žalobce do společnosti EXCALIBUR ARMY CZ spol. s r.o., nastoupil, se závadová osoba stala jeho přímým

nadřízeným, byli v pravidelném telefonickém kontaktu. Závadová osoba aktuálně firmu neřídí, řídí ji generální ředitel. Jako majitel shora zmiňované společnosti (CSGM a.s.), občas se žalobcem konzultuje nějaké myšlenky, nápady či mu sdělí požadavek, co potřebuje. V osobním kontaktu jsou na poradách vedení, pracovních setkáních a akcích, dává žalobci úkol či pokyn nad rámec jeho běžných povinností, aby žalobce něco prověřil, zjistil, posoudil. V četnějším kontaktu je s jeho rodinným příslušníkem, s generálním ředitelem. Hlavním předmětem podnikání společnosti EXCALIBUR ARMY CZ spol. s r.o. byl v době působení žalobce nákup vyřazovaného materiálu, techniky, výzbroje a jejich zhodnocování. Později i modernizace materiálu, techniky, výzbroje podle potřeb trhu, kdy firma expandovala do zahraničí. Žalobce měl ve jmenované společnosti na starosti modernizaci BVP, modernizaci samohybné houfnice DANA, prodloužení dostřelu munice 152 mm, případnou logistickou podporu. Žalobce se dále blíže vyjadřoval k tomu, kdo byli jednatele společnosti EXCALIBUR ARMY CZ spol. s r.o. Zaměstnancem společnosti EXCALIBUR ARMY CZ spol. s r.o. byl žalobce nejen do 30. 6. 2014, společnost byla nucena s ohledem na strategické možnosti řízení firmy změnit strukturu, došlo k transformaci ze spol. s r.o. na a. s., a to Excalibur Service a.s. Pracovní poměr žalobce pokračoval sice u formálně jiné, ale z pohledu žalobce téže společnosti se stejným pracovním zařazením. Žalobce je v pravidelnějším kontaktu s osobami, které jsou či byly ve služebním poměru vojáka z povolání, resp. Ministerstva obrany ČR, včetně bývalých kolegů, a to s pracovníky Ministerstva obrany ČR, sekce vyzbrojování, které jmenoval, a to v souvislosti s probíhajícím projektem ke koupi 20 ks velitelských a štábních vozidel a byly uzavřeny 4 smlouvy v období 9-12/2015 na dodávky vozidel zn. Tatra. Dále proběhlo asi 10 jednání se zástupci ministerstva a Generálního štábu k dodávkám vozidel Pandur včetně servisu. Ve společnosti EXCALIBUR ARMY CZ spol. s r.o. působily osoby, k nimž se žalobce vyjadřoval, i k osobám dalším, které jmenoval. Ke společnosti DEFENCE VEHICLE a.s., resp. TATRA DEFENCE VEHICLE a.s., jejímž je jediným členem představenstva, žalobce uvedl, že tato společnost vznikla z popudu závadové osoby s cílem prodeje, servisu apod. vozidel zn. Pandur II 8x8 a zn. Titus. Návrh, aby žalobce byl v představenstvu, přišel pravděpodobně také od závadové osoby, která se domnívala, že žalobce je schopen vést jmenovanou společnost, proto žalobce nabídku přistoupil. Žalobce neví, kdo byl předchozím statutárním orgánem společnosti TATRA DEFENCE VEHICLE a.s. před jejím přejmenováním, ani kdo byl ve funkci před ním. Žije v domnění, že původní společnost nevykonávala žádnou činnost, byla tzv. čistá a až od působení žalobce začala vyvíjet činnost. Bylo mu řečeno, že vznikla nová společnost. Neví, z jakého důvodu došlo k odvolání předchozích statutárních členů. Z funkce má příjem měsíční 3 000 Kč brutto. Společnost LOGEKO a.s. nedokáže nikam zařadit. Domnívá se, že společnosti TATRA DEFENCE VEHICLE a.s. a LOGEKO a.s. nejsou v obchodním vztahu. Žalobci byla nabídnuta od 10/2015 pozice člena představenstva a od 2/2016 funkce předsedy představenstva společnosti CZECHOSLOVAK EXPORT a.s., což měla být společnost pro budoucí obchody v určitých teritoriích. Tato společnost nevyvíjí žádnou aktivitu, jen požádala o vydání povolení o provádění zahraničního obchodu s vojenským materiálem, které získala. Předtím dříve odvolaná statutární zástupkyně ztratila požadované oprávnění, a žalobce ji nahradil, jelikož oprávněním disponuje. Společnost CZECHOSLOVAK EXPORT a.s. prozatím nepodniká, má záměr obchodovat s vojenským materiálem do zahraničí. Žalobce proto nepobírá žádnou odměnu. Žalobce od 2/2016 působí jako jediný statutární orgán ve společnosti DEFENCE TRADE a.s., resp. EXCALIBUR USA a.s., založené dne 17. 9. 2015. Pozice mu byla nabídnuta, jelikož

předchozí členové statutárního orgánu byli odvoláni. Tato společnost byla založena pro potencionální obchodování na americký kontinent. Žalobce v ní nevyvíjí žádnou podnikatelskou aktivitu a nepobírá žádnou odměnu. Jmenovanou společnost vlastní společnost CZECHOSLOVAK GROUP a.s. Žalobce neoznámil Úřadu Smlouvu o zřízení zástavního práva ze dne 4. 3. 2013 ve výši XXX Kč, protože závazek považoval za kontinuální, byl tím refinancován úvěr ze stavebního spoření. Žalobce má příjem od zaměstnavatele cca XXX Kč, výsluhový příspěvek cca XXX Kč, odměnu za funkci cca XXX Kč a měsíční výdaje cca XXX Kč. Částky, které vložil v hotovosti na účet v březnu 2014 ve výši XXX Kč, a v červenci 2015 ve výši XXX Kč, byly úspory, které mu zůstaly po každoměsíčních výběrech z bankomatů. Mívá u sebe standardně částku cca XXX Kč v hotovosti a doma má uloženo XXX Kč v hotovosti.

18. Dne 20. 6. 2016 bylo Úřadu doručeno podání žalobce ze dne 16. 6. 2016, jímž doplnil protokol o pohovoru o informace, že na účtu má cca XXX Kč, na investičním účtu má XXX Kč, na hypotéce dluží částku XXX Kč, v hotovosti doma má XXX Kč a XXX Euro.
19. Dne 29. 9. 2016 bylo Úřadu doručeno podání žalobce ze dne 23. 9. 2016, jímž ohlásil Úřadu, že jediný akcionář společnosti CZECHOSLOVAK GROUP a.s., který vlastní společnost CZECHOSLOVAK EXPORT a.s., v níž žalobce je předsedou představenstva, rozhodl o změně názvu společnosti CZECHOSLOVAK EXPORT a.s., na SHER Technologies a.s. dne 13. 9. 2016 a zamýšlí prodat 49% akcií společnosti SHER Technologies a.s. společnosti Hexxcom FZ LLC, se sídlem Fujairah Creative Tower, Spojené Arabské Emiráty.
20. Z veřejného rejstříku a Sbírky listin založené ve spisu vyplývá, že žalobce je členem statutárních orgánů TATRA DEFENCE VEHICLE a.s., SHER Technologies a.s. a EXCALIBUR USA a.s.
21. Dne 12. 6. 2017 byl žalovanému podán fyzickou osobou podnět k prověření k ohrožení zájmů České republiky v rámci tzv. citlivé činnosti držitele dokladu NBÚ opravňující provádět obchod s vojenským materiálem, ve vztahu k třetím osobám. V něm je blíže popsáno propojení českého vojensko-podnikatelského prostředí představovaného i shora jmenovanými společnostmi přes Bulharskou republiku k dodávkám zbraní a vojenské techniky do blíže specifikovaných států zejména Perského zálivu, dále popisuje, že zástupce společnosti CZECHOSLOVAK GROUP a.s. se obklopuje devíti v dokumentu jmenovanými spolupracovníky, mezi nimi i žalobcem, který byl dříve „ředitel odboru pořízování pozemní techniky (měl na starost i Pandury), dnes předseda představenstva Tatra Defence Vehicle“.
22. Rozhodnutím ze dne 3. 7. 2017 č. j. 61989/2017-NBÚ/P Úřad zrušil žalobci platnost osvědčení fyzické osoby pro stupeň utajení „Tajné“, číslo NBÚ-081681, jelikož žalobce přestal splňovat podmínku bezpečnostní spolehlivosti podle § 12 odst. 1 písm. d) Zákona. V odůvodnění Úřad odkázal na jednotlivá shora uvedená hlášení žalobce a na informace ze zpráv příslušných zpravodajských služeb, které Úřad obdržel ve dnech 22. 9. 2015, 27. 11. 2015, 17. 3. 2016, v rámci bezpečnostního řízení vedeného ke třetím osobám, jež zařadil do utajované části bezpečnostního svazku žalobce pod poř. č. 10, 11, 13, ve stupni utajení *Důvěrné*, k nimž uvedl, že je nelze v rozhodnutí blíže specifikovat, podle § 122 odst. 3 Zákona na ně Úřad odkázal a v obecné rovině uvedl, že vedly ke shledání přítomnosti bezpečnostního rizika u žalobce ve spojení s utajovanými informacemi uvedenými ve zprávách příslušných zpravodajských služeb, či předchozí zprávu ze dne 22. 9. 2015 doplňovaly. Jelikož informace z posledně zmiňované zprávy ze dne 17. 3. 2016 ve spojení s již obdrženými utajovanými informacemi vzbudila důvodnou pochybnost o tom, zda

žalobce i nadále splňuje podmínky pro vydání osvědčení, Úřad zahájil řízení o zrušení platnosti osvědčení žalobce. Dne 6. 6. 2017 byla Úřadu doručena od příslušné zpravodajské služby zpráva k žalobci, zařazená do utajované části bezpečnostního svazku žalobce pod poř. č. 19, ve stupni utajení *Důvěrné*, které nelze v rozhodnutí blíže specifikovat, podle § 122 odst. 3 Zákona na ně Úřad odkázal a v obecné rovině uvedl, že ve spojení s již získanými shora uvedenými utajovanými informacemi, shledal Úřad u účastníka řízení přítomnost bezpečnostního rizika. Úřad poté, co posoudil zjištěné skutečnosti jednotlivě i jejich vzájemném souhrnu a na základě informací obsažených v utajovaných zprávách příslušných zpravodajských služeb evidovaných v bezpečnostním svazku žalobce, shledal u žalobce existenci bezpečnostního rizika podle § 14 odst. 3 písm. e) Zákona, a to styky se závadovou osobou, která vyvíjí nebo vyvíjela činnost proti zájmu České republiky. Úřad uvedl, že v popisu skutkové podstaty uvedeného bezpečnostního rizika nemůže podle § 122 odst. 3 Zákona uvést bližší informace o konkrétních stycích se závadovou osobou, která vyvíjí nebo vyvíjela činnost proti zájmu České republiky, a konkrétní činnosti této závadové osoby proti zájmům České republiky, neboť by tím byl závažným způsobem ohrožen zájem zpravodajské služby, resp. zájem České republiky, na ochraně Úřadu postoupených informací. Takovýto zákonný postup je specifikem bezpečnostního řízení, které je aprobováno soudy, resp. jejich ustálenou rozhodovací praxí, a bez dalšího nezakládá nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Uvedené záměrné omezení práv účastníků řízení ve prospěch ochrany utajovaných informací je následně vyváženo možností soudního přezkumu rozhodnutí nezávislým soudem, který v průběhu řízení zkoumá napadené rozhodnutí i nad rámec žalobních námitek účastníka řízení, má možnost seznámit se s celým spisovým materiálem, včetně utajovaných zpráv, posoudit jejich věrohodnost, přesvědčivost a relevanci ve vztahu k bezpečnostnímu riziku, stejně jako činí Úřad v bezpečnostním řízení. Odkázal k tomuto na nálezy Ústavního soudu ze dne 12. 7. 2001 sp. zn. Pl. ÚS 11/2000, ze dne 25. 6. 2003 sp. zn. II. ÚS 28/02, ze dne 6. 9. 2007 sp. zn. II. ÚS 377/04, či rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2011 sp. zn. 7 As 31/2011, ze dne 21. 12. 2012 sp. zn. 7 As 117/2012. Úřad ke shledanému bezpečnostnímu riziku podle § 14 odst. 3 písm. e) Zákona uvedl, že k němu docházelo v rozhodném období podle § 14 odst. 4 zákona a týká se styků žalobce s konkrétní závadovou osobou, která podle informací sdělených Úřadu příslušnou zpravodajskou službou vyvíjela a vyvíjí činnost proti zájmům České republiky, přičemž podle § 2 písm. b) Zákona se jedná o zájem na zajištění vnitřního pořádku a na ochraně ekonomiky České republiky. Vlastní vyhodnocení podkladů pro vydání tohoto rozhodnutí je obsaženo v dokumentu „*Vyhodnocení bezpečnostního řízení*“, založeném pod poř. č. 21 v utajované části bezpečnostního svazku žalobce. Úřad přihlédl podle § 14 odst. 6 Zákona k tomu, do jaké míry může ovlivnit schopnost žalobce utajovat informace, dále k době výskytu, rozsahu, charakteru a k chování žalobce v období podle § 14 odst. 4 Zákona. Úřad v mezích § 122 odst. 3 zákona konstatoval, že skutečnost, ve které bylo shledáno bezpečnostní riziko, může významnou měrou ovlivnit schopnost žalobce utajovat informace, zejména vzhledem k typu vazeb se závadovou osobou, která působila a působí proti zájmu České republiky, přičemž žalobce byl a je se závadovou osobou v dlouhodobém a opakovaném styku, a to svou intenzitou a charakterem nikoli nahodilém, a nejedná se o styky sporadické či čistě formální/společenské, nýbrž styky účelové vedené jednotným záměrem s ohledem na specifickou hodnotu žalobce, a styky s dotyčnou osobou pokračují i v současnosti. Takovýto styk, který zasahuje do oblasti ochrany utajovaných informací, nedává Úřadu záruku, že žalobce bude jako držitel osvědčení vždy jednat nezávisle a

nakládat s utajovanými informacemi výlučně v zájmu na jejich ochraně, dodržovat veškeré zákonem stanovené povinnosti a nedopouštět se jejich zneužití. Z tohoto důvodu žalobce přestal splňovat podmínku bezpečnostní spolehlivosti podle § 12 odst. 1 písm. d) Zákona, neboť u něho bylo zjištěno bezpečnostní riziko podle § 14 odst. 3 písm. e) Zákona. Úřad doplnil, že platnost osvědčení zaniká podle § 56 odst. 1 písm. b) Zákona dnem vykonatelnosti tohoto rozhodnutí, a to jeho doručením žalobci. Platnost osvědčení fyzické osoby pro cizí moc zaniká podle § 57 odst. 7 písm. a) Zákona zánikem platnosti osvědčení. Toto rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 10. 7. 2017.

23. Dne 19. 7. 2017 zástupkyně žalobce se seznámila s neutajovanou částí bezpečnostního svazku, pořídila si fotokopie v záznamu specifikovaných dokumentů, což podpisem stvrdila.
24. Dne 25. 7. 2017 bylo Úřadu doručeno podání žalobce ze dne 19. 7. 2017, jímž vrátil Úřadu osvědčení a ohlásil, že dne 14. 7. 2017 byl odvolán z funkce člena představenstva společnosti TATRA DEFENCE VEHICLE a.s., s ohledem na zrušení platnosti osvědčení. Proti tomuto rozhodnutí žalobce podal rozklad, o němž rozhodl ředitel Úřadu napadeným rozhodnutím.
25. Napadeným rozhodnutím ze dne 18. 10. 2017 č. j. 186/2017-NBÚ ředitel Úřadu zamítl rozklad žalobce a potvrdil rozhodnutí Úřadu, s nímž se ztotožnil. Nad rámec shora uvedeného doplnil s odkazem na další judikaturu Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu, že závěry Úřadu o výskytu bezpečnostního rizika vycházejí především z informací uvedených v utajovaných podkladech, proto nelze podle § 122 odst. 3 Zákona uvést bližší informace o konkrétní činnosti dotyčné osoby, s níž se žalobce stýkal a nadále stýká, proti zájmům České republiky, neboť by byl závažným způsobem ohrožen zájem zpravodajské služby, potažmo zájem České republiky, na ochraně postoupených informací. K datu vydání rozhodnutí Úřad ověřil, že žalobce byl členem statutárního orgánu společnosti TATRA DEFENCE VEHICLE a.s. (od 10. 4. 2015), SHER Technologies a.s. (od 31. 10. 2015), EXCALIBUR USA a.s. (od 15. 2. 2016). V době vydání napadeného rozhodnutí žalobce podle obchodního rejstříku byl členem statutárního orgánu společnosti EXCALIBUR USA a.s., IČ: 044 07 571. Žalobce podáním ze dne 21. 9. 2017 Úřadu oznámil, že s účinností ke dni 31. 8. 2017 byl z funkce člena představenstva jmenované společnosti odvolán. Na str. 11 napadeného rozhodnutí ředitel Úřadu konstatoval, že Úřad opatřil dostatek podkladů v souladu se zákonem, které správně vyhodnotil, když shledal u žalobce bezpečnostní riziko podle § 14 odst. 3 písm. e) Zákona. Nedostatek bezpečnostní spolehlivosti může být dán již při pouhém podezření z existence bezpečnostního rizika, Úřad pouze zvažuje, zda z daného množství informací nevyplývá k dané osobě možnost některého ze zákonem presumovaných bezpečnostních rizik, zda je účastník řízení schopen zajisti ochranu utajovaným informacím, k nimž již má či může v budoucnu mít přístup. Jedná se o řízení *sui generis*, v němž je užití správního řádu, s výjimkou základních zásad, vyloučeno. Z důvodu ochrany utajovaných informací je omezen přístup k utajovaným částem bezpečnostního svazku, přičemž postačí, když se podle § 122 odst. 3 Zákona v konečném rozhodnutí uvede odkaz na utajované podklady, z nichž Úřad vycházel, a důvody vydání rozhodnutí se uvedou pouze v rozsahu, v němž nejsou utajovanými informacemi. Na osoby, které mají mít přístup k utajované informaci, jsou obecně kladeny zvýšené nároky a v daném případě nelze žalobce s odkazem na zjištěné informace za osobu bezpečnostně spolehlivou považovat. V daném případě kontakty žalobce se závadovou osobou mají významný přesah do oblasti utajovaných informací, neboť svědčí o jeho ovlivnitelnosti, není tudíž záruka, že by žalobce vždy

nakládal s utajovanými informacemi odpovědně. Je irelevantní, zda žalobce věděl či nevěděl o tom, zda závadová osoba vyvíjí či nevyvíjí činnost proti zájmům České republiky. S ohledem na zjištěné utajované informace, pak nejsou pochybnosti, že podstata styků se závadovou osobou je žalobci známa. Utajované informace jsou dostatečně konkrétní, je z nich patrné, jakým způsobem byly získány a o jaká konkrétní skutková zjištění se opírají a popisují aktivity závadové osoby. Účastníku bezpečnostního řízení nesvědčí právo, aby mu Úřad sdělil relevantní obsah. Původcem utajovaných informací je příslušná zpravodajská služba, která stupeň utajení nezrušila, jelikož nepominul důvod pro utajení. Dané řízení je založeno na utajovaných informacích. Úřad uvedl úvahy, jimiž se řídil při hodnocení utajovaných informací a důvody vydání uvedl pouze v rozsahu, v němž nejsou utajovanými informacemi. Rozhodnutí Úřadu v dané věci v obecné rovině dostatečně je odůvodněno v mezích § 122 odst. 3 zákona. Z protokolu o pohovoru se žalobcem vyplývá, že žalobce disponoval dostatečnými informacemi ohledně styků se závadovou osobou, jíž několikrát jmenoval.

26. Městský soud vycházel z této právní úpravy:

27. Podle § 12 odst. 1 písm. d) *Zákona osvědčení fyzické osoby Úřad vydá fyzické osobě, která je bezpečnostně spolehlivá.*

28. Podle § 14 odst. 3 písm. e) *Zákona za bezpečnostní riziko lze též považovat styky s osobou, která vyvíjí nebo vyvíjela činnost proti zájmu České republiky.*

29. Podle § 122 odst. 3 *Zákona v odůvodnění se uvedou důvody vydání rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se Úřad řídil při jejich hodnocení a při použití právních předpisů. Jsou-li některé z důvodů vydání rozhodnutí utajovanými informacemi, uvede se v odůvodnění pouze odkaz na podklady pro vydání rozhodnutí a jejich stupeň utajení. Úvahy, kterými se Úřad řídil při jejich hodnocení, a důvody vydání rozhodnutí se uvedou pouze v rozsahu, ve kterém nejsou utajovanými informacemi.*

30. Na vydání osvědčení fyzická osoba podle § 12 Zákona nemá právní nárok ani při splnění všech Zákonem předpokládaných podmínek.

31. Nejprve se městský zabýval nutností utajit a vyloučit z nahlížení utajovanou část bezpečnostního svazku žalobce, kterou strany nezpochybňují, že do této části spisu nemohl žalobce nahlížet v průběhu bezpečnostního řízení.

32. Podle § 45 odst. 3 s. ř. s. předseda senátu vyloučí z nahlížení ty části spisu, které podle označení správního orgánu obsahují utajované informace chráněné zvláštním zákonem (Zákon č. 412/2005 Sb.) nebo jiné informace chráněné podle zvláštních zákonů. Podle § 45 odst. 4 s. ř. s. z nahlížení nelze vyloučit části spisu uvedené v odst. 3, jimiž byl nebo bude prováděn důkaz soudem. Z nahlížení nelze vyloučit ani ty části spisu, do nichž měl účastník právo nahlížet v řízení před správním orgánem.

33. Speciální úpravu nahlížení do utajovaných částí spisu zakotvuje § 133 odst. 2 Zákona. Podle tohoto ustanovení se dokazování v soudním řízení provádí tak, aby byla šetřena povinnost zachovávat mlčenlivost o utajovaných informacích obsažených ve výsledcích šetření nebo v údajích z evidencí zpravodajských služeb nebo policie. Odstavec 3 uvedeného ustanovení uvádí, že *úřad označí okolnosti uvedené v odstavci 2, o kterých tvrdí, že ve vztahu k nim nelze zprostit mlčenlivosti, a předseda senátu rozhodne, že části spisu, k nimž se tyto okolnosti vztahují, budou odděleny, jestliže činnost zpravodajských služeb nebo policie může být obrožena nebo vážně narušena; do oddělených částí spisu účastník řízení, jeho zástupce a osoby zúčastněné na řízení nahlížet nemohou. V ostatním nejsou ustanovení zvláštního právního předpisu o dokazování, označování částí spisu a nahlížení do něj dotčena* (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2010 č. j. 9 As 29/2009-84).

34. V právě projednávané věci byly dány důvody k oddělení části spisu podle § 133 odst. 3 Zákona; usnesením ze dne 7. 1. 2021 č. j. 3 A 169/2017-42 proto bylo rozhodnuto o oddělení utajované části bezpečnostního svazku. Po prostudování utajované části bezpečnostního svazku je městský soud názoru, že obsahuje informace takové povahy, že by jejich zveřejnění mohlo vést k ohrožení či závažnému narušení činnosti zpravodajské služby. K negativním důsledkům by mohla vést žalobcova vědomost o konkrétně využitých zpravodajských metodách (jakkoli o nich může mít obecné znalosti) a identitě osob, které se na získání informací podílely. Zájem na utajení informací obsažených ve zprávách zpravodajské služby tedy v nynější věci převažuje nad žalobcovým právem seznámit se s utajovanou částí bezpečnostního svazku.
35. V situacích, jako nastala v právě projednávané věci, jak již uvedl v rozhodnutí Úřad i ředitel Úřadu, je právo žalobce na spravedlivý proces zajištěno prostřednictvím nadstandardního přezkumu ze strany správních soudů. Obecně totiž platí, že soud přezkoumává napadené správní rozhodnutí z důvodů a v mezích vymezených žalobcem. Je tedy na žalobci, aby řádně vymezil žalobní body a měl na paměti, že tím zásadně ovlivňuje svoji šanci na úspěch ve věci (viz zejména § 75 odst. 2 a § 109 odst. 4 s. ř. s.). Jinak je tomu v případě, kdy jsou pro posouzení věci stěžejní podklady a důvody, které nemohou být účastníku řízení sděleny. V takových případech je značně omezen v možnosti formulovat své námitky, jak i žalobce v daném případě uvedl. Je proto potřebné, aby soud vyvinul zvýšenou aktivitu vůči postupu veřejné správy, a „utajované“ důvody správního rozhodnutí přezkoumal komplexně. Tímto způsobem zajišťuje vyloučení libovůle u zpravodajských služeb a žalovaného za současného zachování utajení té části informací, jejichž poskytnutí účastníkům řízení by bylo v rozporu s veřejným zájmem (viz shora citovaný rozsudek č. j. 9 As 29/2009-84, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2011 č. j. 7 As 31/2011-101).
36. Je tomu tak proto, že bezpečnostní řízení před Úřadem, v rámci něhož dochází k prověřování bezpečnostní spolehlivosti fyzických osob, má specifickou povahu. V tomto směru městský soud odkazuje na nálezy Ústavního soudu ze dne 25. 6. 2003 sp. zn. II. ÚS 28/02, v němž se konstatuje, že ochrana utajovaných skutečností (dnes utajovaných informací) a podmínky kladené na osoby, jež s těmito skutečnostmi budou nakládat, je natolik specifickou oblastí, že ani z ústavněprávního hlediska není možné garantovat všechna procesní práva těchto osob v takové míře, jako je tomu u jiných profesí. Ani přes tuto skutečnost však podle citovaného nálezu Ústavního soudu nelze rezignovat na zajištění ústavní ochrany práv prověřovaných osob (viz též nálezy Ústavního soudu ze dne 12. 7. 2001 sp. zn. Pl. ÚS 11/2000).
37. Městský soud považuje za nutné zdůraznit, že nemožnost žalobce nahlížet do utajované části bezpečnostního svazku v bezpečnostním řízení vyplývá přímo ze Zákona a nelze z ní činit výjimky. Podle jeho § 89 odst. 7 *účastník řízení a jeho zástupce mají před vydáním rozhodnutí právo nahlížet do bezpečnostního svazku a činit si z něj výpisy, s výjimkou té části bezpečnostního svazku (§ 124), která obsahuje utajovanou informaci.*
38. Nejvyšší správní soud ve své judikatuře opakovaně zdůraznil, že žalovaný nedisponuje zákonným zmocněním k tomu, aby posuzoval obsah utajované informace či stupeň jejího utajení a následně rozhodoval o tom, zda s ní lze účastníka seznámit. Je výhradně na původci informace, aby o jejím utajení rozhodl a v souladu s § 21 odst. 1 Zákona vyznačil stupeň jejího utajení, případně jej podle § 22 odst. 4 změnil či zrušil. Byť je takovým postupem nepochybně zasaženo do procesních práv účastníka řízení, jedná se o zásah odůvodněný zájmem na ochraně utajovaných informací (viz např. rozsudky Nejvyššího

správního soudu ze dne 23. 4. 2015 č. j. 3 As 188/2014-38, ze dne 30. 9. 2015 č. j. 1 As 146/2015-88, a ze dne 19. 7. 2018 č. j. 9 As 134/2017-42, dále nálezy Ústavního soudu ze dne 25. 6. 2003 sp. zn. II. ÚS 28/02, a ze dne 12. 7. 2001 sp. zn. Pl. ÚS 11/2000).

39. Zájem státu na utajení informací, jenž bezprostředně souvisí s potřebou ochrany činnosti zpravodajských služeb, podle názoru soudu zřetelně převažuje nad individuálním zájmem žalobce na seznámení s tímto podkladem pro rozhodnutí. S přihlédnutím k nutnosti ochrany naznačených zájmů státu tak v řízení o vydání osvědčení pro styk s utajovanými informacemi může dojít k tomu, že žalobci bude v souladu s § 122 odstavec 3 Zákona upřeno procesní právo na seznámení se s konkrétním podkladem pro rozhodnutí, který bude utajovanou informací.
40. Žalovaný proto nemohl postupovat jinak, než žalobci utajované části bezpečnostního svazku neposkytnout, neboť, jak soud již výše uvedl, žalovanému nepřísluší posuzovat stupeň utajení informace, ani rozhodovat o tom, zda s ní lze účastníka seznámit. Tím, kdo je oprávněn seznámit se s kompletním spisovým materiálem, je až soud v rámci přezkumného řízení soudního.
41. V předmětné věci proto předseda senátu podle § 133 Zákona rozhodl o vyloučení částí takového spisu z nahlížení i pro žalobce před soudem a jeho zástupce, jelikož se ztotožnil se žalovaným, že by tím mohla být ohrožena nebo vážně narušena činnost zpravodajských služeb nebo policie. Městský soud shledal opodstatněný zájem na tom, aby žalobci zůstal utajen rozsah informací, které jsou o jeho osobě v této (utajované) části spisu shromážděny. Nelze také pominout, že zpřístupněním informací by došlo k vyzrazení metod a způsobu práce zpravodajské služby a identity zainteresovaných osob. Soud proto dospěl k závěru na základě testu proporcionality, že v projednávané věci převažuje zájem společnosti na utajení informací obsažených ve zprávách zpravodajské služby nad žalobcovým individuálním právem seznámit se s utajovanou částí bezpečnostního svazku.
42. Z výše uvedených závěrů je zřejmé, že dokazování v řízení před správním soudem může být provedeno pouze v případě, že soud neshledá důvod pro vyloučení určité informace z dokazování, byť by tato informace měla charakter utajované skutečnosti. O takový případ se v nyní posuzované věci nejedná, protože v utajované části správního spisu jsou založeny podklady, na základě kterých soud vyvodil závěr, že by seznámení účastníka řízení s utajovanými informacemi vedlo k ohrožení nebo vážnému narušení činnosti zpravodajských služeb.
43. Městský soud se dále zabýval námitkou žalobce, že jeho kontakty se závadovou osobou nepředstavují bezpečnostní riziko podle § 14 odst. 3 písm. e) Zákona. Žalovaný na str. 9 napadeného rozhodnutí uvedl, že výskyt bezpečnostního rizika vychází především z informací v utajovaných podkladech ze zpráv příslušných zpravodajských služeb, které Úřad obdržel v datech uvedených v napadeném rozhodnutí v rámci bezpečnostního řízení vedeného ke třetím osobám, jež zařadil do utajované části bezpečnostního svazku žalobce pod pořadovými čísly 10, 11, 13, 19 a 21, všechny ve stupni utajení *Důvěrné*, kdy „se ve vztahu k účastníku řízení podávají informace, z nichž vyplývá existence bezpečnostního rizika podle § 14 odst. 3 písm. e) zákona, tedy styky s osobou, která vyvíjí nebo vyvíjela činnost proti zájmu České republiky. V obecné rovině lze dále dodat pouze to, že skutečnost, ve které bylo shledáno bezpečnostní riziko, může významnou měrou ovlivnit schopnost účastníka řízení utajovat informace zejména vzhledem k typu vazeb s osobou, která působila a působí proti zájmu České republiky, přičemž účastník řízení byl a je s touto osobou v dlouhodobém a opakovaném styku, svou intenzitou a charakterem nikoli nahodilém, přičemž se nejedná o styky sporadické či čistě formální/společenské, nýbrž styky účelové vedené jednotným záměrem s

ohledem na „specifickou hodnotu“ účastníka řízení, a styky s touto osobou pokračují i v současnosti. Konkrétní informace, úvahy a závěry o výskytu bezpečnostního rizika jsou v souhrnu uvedeny ve Vyhodnocení bezpečnostního řízení č. j. D757/2017-NBÚ/P ze dne 23. června 2017, v dokumentu stupně utajení „Důvěrné“, zařazeném pod položkou 21 v utajované části bezpečnostního svazku účastníka řízení.“ Na str. 10 napadeného rozhodnutí dále ředitel Úřadu podrobně citoval z protokolu o pohovoru žalobce.

44. Z napadeného rozhodnutí je patrné, že žalovaný podrobně uvedl, z jakých dokumentů a dalších podkladů vycházel, kdy v právě projednávané věci jsou za zásadní podklad pro bezpečnostní řízení považované utajované informace. Soud se s touto celou utajovanou částí bezpečnostního svazku žalobce seznámil, a konstatuje, že utajované informace korespondují se závěrem napadeného rozhodnutí, neboť je z nich zřejmá pochybnost o bezpečnostní spolehlivosti žalobce. Získané utajované informace mohou zakládat podezření z existence bezpečnostního rizika, a to i s přihlédnutím k výpovědi žalobce, který podrobně popsal, jak byl se závadovou osobou v pravidelném kontaktu, pracoval pro ni i nad rámec svých běžných povinností, aby něco prověřil a něco zjistil, a k tomuto současně nelze odhlédnout předchozího pracovního zařazení žalobce v Ministerstvu obrany, kde na pozici, kterou zastával, získal zkušenosti, znalosti a kontakty, jež by mohly být dobře využitelné závadovou osobou, pro její postup a činnosti a také kontakty v podnikání v oblasti prodeje zbraní a vojenského materiálu. Soud se proto ztotožnil s obavou ředitele Úřadu, jež by mohla být naplněna, jak je popsáno na str. 11 napadeného rozhodnutí.
45. Pokud by soud vzešel na požadavek žalobce, aby byla odtajněna dosud utajovaná část bezpečnostního svazku žalobce a byla mu poskytnuta informace, která vedla ke konkrétnímu zrušení platnosti jeho osvědčení, pak takovým postupem by mohla být narušena činnost zpravodajských služeb nebo policie, odtajněním identity zainteresovaných osob, spolupracujících s původci utajovaných informací by mohlo dojít k zásahu na zdraví či životě osob, které pracují v jejich prospěch. Soud v této souvislosti považuje za nutné zdůraznit, že smyslem bezpečnostního řízení je ověřit, komu přiznat mimořádné oprávnění seznamovat se s utajovanými informacemi nebo vykonávat citlivou činnost. Toto řízení je ovládáno zásadou „v pochybnostech v neprospěch“. Znamená to, že pro konstatování bezpečnostního rizika, případně negativní okolnosti, postačí toliko oprávněná pochybnost o jeho (její) existenci. Soud dospěl k závěru, že rozhodnutí žalovaného je vydáno zcela v souladu s touto zásadou, když z odůvodnění obou napadených rozhodnutí je patrné, že Úřadu a řediteli Úřadu v průběhu řízení vznikly oprávněné pochybnosti o neovlivnitelnosti žalobce ze strany závadové osoby, pro niž (i v několika společnostech vzájemně se ovládajících) žalobce pracoval, přičemž důvody pro které k tomuto závěru správní orgány v rozhodnutích dospěly, vyplývají především z utajovaných informací. Řada utajovaných informací obsažených v utajované části spisu se přitom týká uzavřeného prostředí vyznačujícího se omezeným okruhem subjektů, které při vzájemné komunikaci dbaly na utajení jejího obsahu. Zpřístupněním výše zmíněných informací žalobci by vzhledem k jejich povaze a obsahu mohlo dojít k narušení činnosti příslušné zpravodajské služby, k rozkrytí metod její práce i ke krajně nežádoucímu odhalení informačních zdrojů a postupů, ze kterých policie a příslušná zpravodajská služba tyto informace čerpaly. Pro zamítnutí žaloby jsou dostatečné podklady i v neutajované části bezpečnostního svazku žalobce (viz podklady na č. 117), což potvrdilo přesvědčivost závěrů obou stupňů správních orgánů.

46. Pokud nadále žalobce tvrdí, že kontakty se závadovou osobou nepředstavují bezpečnostní riziko, pak s ním nelze souhlasit ani z důvodu, že poté, co bylo vydané rozhodnutí Úřadu, byl členem statutárního orgánu společnosti EXCALIBUR USA a.s., IČ: 044 07 571, přičemž žalobce sám ohlásil Úřadu podáním ze dne 19. 7. 2017, že byl odvolán z funkce člena představenstva společnosti TATRA DEFENCE VEHICLE a.s., jelikož mu byla zrušena platnost osvědčení. Z uvedeného vyplývá, že pokud by žalobce nadále disponoval příslušným stupněm bezpečnostního osvědčení, byl by pro společnosti, v nichž v určité době byl i jediným statutárním orgánem, a v nichž měla významný (převažující) obchodní vliv závadová osoba, přínosným. Příčinná souvislost je tudíž více než zřejmá. Po seznámení s utajovanými informacemi obsaženými v oddělené části spisu, do které žalobce nemohl nahlížet, soud shledal, že tyto informace jednoznačně potvrzují závěr žalovaného o případné existenci bezpečnostního rizika na straně žalobce. Soudu nevznikly žádné pochybnosti o zákonnosti pořízení zpráv příslušných orgánů státu k osobě žalobce, zprávy příslušné zpravodajské služby o výsledku šetření k osobě žalobce a zprávy zpravodajské služby, jejímž obsahem je popis činností a aktivit osoby, která vyvíjela nebo vyvíjí činnost proti zájmům České republiky a s níž byl žalobce v kontaktu. Tyto podklady napadeného rozhodnutí považuje soud za zcela relevantní pro posouzení existence bezpečnostního rizika a zároveň za věrohodné a dostatečně přesvědčivé. Jejich obsahem je celá řada konkrétních zjištění, které ve svém souhrnu jednoznačně potvrzují závěr žalovaného o existenci bezpečnostního rizika u žalobce ve smyslu § 14 odst. 3 písm. e) Zákona. Tomuto závěru soud přisvědčuje.
47. Dále žalobce namítá, že utajované podklady byly získány v bezpečnostních řízeních jiných osob, nikoli v bezpečnostním řízení zahájeném na žádost žalobce.
48. Podle § 107 odst. 2 Zákona *v řízení o vydání osvědčení fyzické osoby pro stupeň utajení Tajné Úřad provede úkony podle odstavce 1 a dále ověří identitu účastníka řízení; k ověření identity účastníka řízení může požádat příslušnou zpravodajskou službu, popřípadě policii. Pokud získané informace nepostačují pro zjištění úplného stavu věci, lze je ověřit nebo doplnit na žádost Úřadu šetřením příslušné zpravodajské služby nebo policie k účastníkovi řízení a k osobám starším 18 let žijícím s účastníkem řízení v domácnosti.*
49. Podle § 124 odst. 3 Zákona *údaje uvedené v bezpečnostním svazku je možné využívat pouze pro potřeby plnění úkolů podle tohoto zákona.*
50. K uvedené námitce městský soud uvádí, že úkony Úřadu musí směřovat ke zjištění skutečného stavu věci. Spočívají v získávání údajů od jiných orgánů státu, podnikajících fyzických nebo právnických osob. Jestliže požadovanou informaci k prověřované osobě není možné zjistit jinak než použitím zpravodajské techniky vůči jiné osobě než uvedené v § 107 odst. 2 Zákona nebo její získání bude za daných podmínek ztíženo nebo nemožné, nelze použití zpravodajské techniky a priori vyloučit. Zjištění skutečného stavu je nezbytné pro ucelený obrázek o prověřované osobě, aby šetření vůbec mělo smysl. Zákon nijak nevylučuje ani to, aby zpravodajská služba při šetření k prověřované osobě či k výskytu bezpečnostních rizik v prostředí zjišťovala tytéž okolnosti jako jiný státní orgán v jeho působnosti, byť by byl tento orgán sám povinen informace potřebné pro bezpečnostní řízení Úřadu předávat. Skutečnost, že původcem je jiný státní orgán, a to i v případě, že tento orgán má sám povinnost předat informaci adresátovi (v konkrétních posuzovaných případech tedy Úřadu), na této povinnosti tedy sama o sobě nic nemění. Lze proto seznat, že pokud Úřadu byly poskytnuty informace získané v bezpečnostních řízeních podle Zákona jiných osob, pak žalobce nedoložil, jakým způsobem byl tím krácen na svých právech, když Zákon ukládá Úřadu zjistit v bezpečnostním řízení skutečný stav.

51. K námitce žalobce, že se nemohl před vydáním rozhodnutí seznámit a vyjádřit k důkazům, městský soud dále odkazuje žalobce na obsah bezpečnostního spisu, na jeho neutajovanou část, z něhož vyplývá, že dne 28. 4. 2016 žalobce se seznámil s neutajovanou částí bezpečnostního svazku, což podpisem stvrdil a dne 19. 7. 2017 zástupkyně žalobce se seznámila s neutajovanou částí bezpečnostního svazku, pořídila si fotokopie v záznamu specifikovaných dokumentů, což podpisem stvrdila. V obou případech žalobce požádal o možnost nahlédnout do bezpečnostního svazku a v obou případech mu toto právo Úřadem upřeno nebylo (do neutajované části). Povinnost Úřadu před vydáním rozhodnutí seznámit žalobce se shromážděnými podklady a poskytnout mu právo vyjádřit se k důkazům Zákon neobsahuje. Z tohoto důvodu nemohlo být takové „právo“ žalobci porušeno, a tedy ani Listina základních práv a svobod. Odkaz žalobce na judikát Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 6. 2007 č. j. 6 Azs 142/2006-58 městský soud nepovažuje za příhodný, vztahuje se k azylovému řízení. Bezpečnostní řízení vedené podle Zákona nelze azylovému řízení stavět na roveň.
52. Závěrem soud v souvislosti se soudním přezkumem napadených rozhodnutí shledává vhodným poukázat na judikaturu Nejvyššího správního soudu, která akceptuje, že v odůvodnění žalovaného nejsou uvedeny konkrétní skutečnosti, které vedou k závěru o bezpečnostním riziku, resp. o nesplnění podmínky bezpečnostní spolehlivosti, v případech, kdy uvedený závěr je učiněn na základě informací, které podléhají samy o sobě určitému stupni utajení, je ovlivněna i tím, že každý žadatel má právo na přezkoumání takového rozhodnutí soudem ve správním soudnictví, kdy soud má plný přístup k podkladům rozhodnutí, které jsou součástí správního spisu, a který tak má možnost se s obsahem utajovaných skutečností seznámit. V souladu s uvedeným soud přezkoumával postup a důvody pro zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby v úplnosti i nad rámec uplatněných námitek a dospěl k závěru, že tvoří dostatečný podklad pro závěr, který byl vyjádřen v žalobou napadených rozhodnutích. Vzhledem k tomu, že obsahem zpráv jsou utajované informace, je také soud limitován, neboť zjištěné skutečnosti může uvést v odůvodnění svého rozhodnutí jen takovým způsobem, aby nepopřel smysl utajovaných informací (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2012 č. j. 7 As 117/2012-28, ze dne 29. 5. 2014 č. j. 7 As 18/2014-29). Proto se musel soud omezit jen na výše uvedené konstatování skutečností, které z podkladů rozhodnutí vyplývají.
53. S poukazem na shora uvedené důvody soud žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
54. Městský soud *obiter dictum* dodává, že dne 18. 10. 2017 ředitel Úřadu ve věci žalobce meritorně rozhodl, což bylo v době, kdy platnost osvědčení fyzické osoby pro stupeň utajení „Tajné“ žalobci dříve dnem 18. 7. 2017 skončila; tehdy žalobce žádným osvědčením již nedisponoval.
55. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den

lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 21. května 2021

JUDr. Jan Ryba, v. r.
předseda senátu